

14 de desembre de 2017
Núm. 1915 EXTRA DE NADAL
Preu: 4 €

La Comarca

d'Olot

Per un Nadal com cal

Les Campanes de Sant Esteve d'Olot

Xavier Pallàs Mariani

L'església parroquial de Sant Esteve d'Olot amb el seu campanar

El campanar de l'església parroquial de Sant Esteve d'Olot és sens dubte el més important de la comarca de la Garrotxa. El seu interès no es deu només al nombre i antigor de les seves campanes, sinó també a la nombrosa documentació conservada que permet resseguir minuciosament la seva història. La parròquia apareix esmentada per primera vegada l'any 977 en una donació de béns efectuada pel comte-bisbe Miró de Besalú. Al llarg dels segles, l'església ha estat reconstruïda i ampliada diverses vegades. El 9 de gener de 1116 el bisbe de Girona Berenguer Dalmau consagrà un nou edifici que fou ampliat durant el segle XIV¹. Els moviments tel·lúrics de 1427 i 1428 afectaren greument la seva estructura i l'edifici hagué de ser reconstruït, tal com manà el bisbe durant la visita pastoral de 1432: *Reperit ecclesiam in sua majori parte destructam*². A la dècada dels anys vint del segle XVI fou novament modificat, se li va afegir una escala l'any 1548 i un campanar al 1600 construït damunt la primera capella de la banda de migdia. A causa de la seva alçada, que requeria una qualitat de fonamentació que el terreny no proporcionava, la construcció del campanar generà molts problemes i contínues despeses durant tot el segle XVII³. El llibre de comptes de l'Obra de Sant Esteve ens permet fer-nos una idea de l'abast i cronologia dels treballs⁴. Entre els anys 1643 i 1650 hi trobem anotades

innumerables sortides per pagar les obres: per una banda, els salaris de tots els operaris que hi participaven (mestres de cases, picapedrers, fusters, corders, bracers, jornalers per moure el torn, jornalers per treure greda, etc.); per l'altra, el material que es necessitava per construir el campanar (fustes, bigues, claus, pedra, greda, ferramenta, etc.), i finalment les eines que també anaven a càrrec de l'Obra (cordes, cúrria, cabra, semals, ganistelles, peses, pales, etc.). Els murs d'aquest campanar, que més endavant s'aprofitarien per sostenir el creuer del temple, encara conserven esculpides les dates 1644 i 1648 com a testimoni de la reconstrucció de la torre. Tot i els grans esforços invertits, els problemes del campanar no s'acabaren aquí i l'any 1678 fou necessari contractar el mestre de cases Joan Martinigol per tal que arrenqués, piqués i aparedés una altra vegada la pedra. El treball començaren el 21 de març i s'allargaren fins el 1882. Les obres, que sobrepassaren les 1.300 lliures, foren costejades per la comunitat de preveres, la Universitat d'Olot i les almoines de molts particulars. Una vegada més, el llibre de l'Obra ens permet seguir amb tot detall el desenvolupament dels treballs, des de la construcció del pont de l'Eruga per anar a buscar la pedra a Pujou fins a la col·locació del pany de la porta del campanar⁵.

cebado
Pensa en tu
30€ dte. ghd
ASSESSORAMENT TÈCNIC I PROFESSIONAL
Carrer Panyó, 4 · OLOT · Tel. 972 27 11 11 · cebadoolot@gmail.com

Davant l'augment demogràfic que experimentà la vila d'Olot durant el segle XVIII, l'església parroquial de Sant Esteve quedà insuficient. És per això que el 3 d'agost de 1750 es va fer la col·locació solemne de la primera pedra d'un nou temple de proporcions més grans. El projecte dissenyat per l'enginyer militar Blai de Trinxeria eixamplava l'edificació antiga per la banda del presbiteri, de l'evangeli i del davant mantenint el mur i les capelles de la banda de migdia, donant-li una major alçada proporcionada a les noves dimensions. Les obres, executades pels mestres d'obra olotins Pere i Josep Almoïnera, pare i fill, i Pere Bertran, s'allargaren fins l'any 1763. Durant aquest període el culte es continuà celebrant a l'església vella, que, a poc a poc, anava quedant closa dins el nou edifici. Només hagué de suspendre's quan fou enderrocada durant l'estiu de 1761. El nou temple fou beneït el dia 10 de setembre de 1763 pel bisbe Manuel de Palmero i Rallo⁶. Els olotins ho celebraren amb set dies de festa en els quals es feren nombrosos actes religiosos i civils. Ara bé, tot i que l'església ja era oberta al culte quedava encara pendent acabar les dues capelles del final del creuer, els campanars i la façana principal⁷.

Dels dos campanars projectats només se'n va finalitzar un, el que s'alça al vèrtex sud-oest del frontis damunt l'última capella de la banda de migdia. És una torre d'estil neoclàssic de planta quadrada amb els murs arremolinats imitant carreus de grans dimensions. A la cara sud i oest hi ha unes finestres allargassades i les esferes del rellotge. A la part superior, la planta es converteix en octogonal. En aquesta secció els murs són de pedra vista ben escairada i alineada, decorats amb diverses motllures. La sala de campanes té una finestra coronada per un arc de mig punt a cada cara alterna. La torre culmina amb una estructura metàl·lica que sosté les campanes del rellotge.

També, cal esmentar un campanar d'espadanya que fou retirat durant les obres de restauració del teulat de l'església a finals del segle XX. Es va construir l'any 1777 damunt el creuer, a la paret que separava la sagristia de l'altar de les Ànimes (actual capella del Santíssim) i albergava la campana de tocar a missa.

Les campanes litúrgiques

Segons l'historiador Joaquim Danés abans de l'any 1936 al campanar de Sant Esteve hi havia quatre campanes litúrgiques: una sense la data inscrita i les altres tres datades els anys 1691, 1792 i 1851⁸. Les campanes, que havien sobreviscut als estralls de la Tercera Guerra Carlina (1872-1876), quan l'alcalde republicà Joan Deu convertí l'església en caserna i presó i, fins i tot, arribà a fondre canons dins la sagristia amb el bronze de les campanes requisades a les Preses⁹, no tingueren tanta sort durant la Guerra Civil de 1936-

Josep Viñals, S.L.
TALLER D'ALUMINI I PVC

Bones festes a tothom!

Av. d'Europa, 28
 (Pol. Pla de Baix) · OLOT
 Tel. 972 26 42 22
 Fax 972 26 66 88
 taller@aluminisvinyals.com

Les campanes de Sant Esteve d'Olot

1939. Totes elles foren destruïdes per fer-ne bales i material bèl·lic¹⁰. Acabat el conflicte es tornà a bastir el campanar de Sant Esteve amb cinc campanes litúrgiques, tres de les quals provenien del santuari del Tura. Havien estat salvades de la destrucció gràcies a la intervenció dels paletes Casimir Vila i Josep Esteve Teixidor, que les enterraren al claustre del convent del Carme. Provisionalment es col·locaren a la parroquial a l'espera de la reconstrucció del campanar del Tura, però només una d'elles retornà al temple de la patrona olotina¹¹.

De les cinc campanes litúrgiques que actualment trobem a Sant Esteve, la més petita és la que hi ha a l'interior de la nau, penjada al costat de la porta de la sagristia. Mesura 30 centímetres de diàmetre i fou fabricada l'any 1825 pel fonedor gironí Esteve Puig. Està decorada amb una inscripció dedicada a la Verge, "AVE MARIA PVRICIMA", i per les efigies de la Mare de Déu, de sant Narcís, patró de la ciutat del fonedor, d'un sant amb la palma del martiri i la del Calvari.

Les altres quatre campanes estan col·locades en una instal·lació de bigues de fusta dins la sala de campanes del campanar. Per ordre de menor a major, la primera és la que hi ha més a prop de la finestra nord. Mesura 61,5 centímetres de diàmetre i fou fosa a Can Barberí d'Olot l'any 1883, tal com indica la seva inscripció: "FUNDICION DE HIERRO Y BRONCES DE ESTEBAN BARBERI EN OLOT 1883". Està decorada amb sanefes i garlandes i per l'efígie de la Immaculada i una creu de calvari.

La segona està penjada a prop de la finestra sud i és sens dubte la més interessant del campanar. Es tracta d'una campana gòtica de 65,7 centímetres de diàmetre datable dins el tercer quart del segle XIV. Segons tots els indicis procedeix de la ciutat de Narbona i el seu comitent fou l'arquebisbe i cardenal Pierre de la Jugie (1319-1376). La inscripció de la campana no deixa lloc a la confusió: "S[ANCT]A MACDALENA VOCOR SA[NC]TUS D[EU]S SA[NC]TUS FORTIS / ET IN MORTALIS P[ET]RUS IUDICI NARBONE [AR]CHIEPI[SCO]PI NLDN / E". El nom Petrus Iudici, forma llatina de Pierre de la Jugie, es llegeix amb claredat. A més, la campana està ornamentada amb l'heràldica de l'arquebisbe: un escut partit, el primer amb sis roses de gules sobre camper d'argent, disposades en orla, i una faixa diagonal d'atzur; el segon amb una faixa d'or sobre camper d'atzur. Molt probablement la campana provingui del campanar de la capella del palau arquebisbal de Narbona dedicada a santa Magdalena. En el context de la Revolució Francesa (1789-1799) s'inicià la requisició de les peces d'argent de les esglésies i la baixada de campanes dels campanars, bona part de les quals foren foses per fabricar canons. Les més afortunades foren venudes en subhastes públiques, com és el cas de la campana de Pierre de la Jugie, que finalment arribà a Olot acompanyada d'una altra cèlebre campana, la *Martina* de Sant Martí del Canigó. Totes dues foren col·locades al cloquer del Tura, que en aquell moment s'estava reformant seguint el projecte de Carles Panyó¹².

La tercera està situada a prop de la finestra oest. Aquesta campana de 85 centímetres de diàmetre fou fosa pel gironí Esteve Puig l'any 1820. Està ornamentada amb les efigies de la Mare de Déu, de sant Esteve, de sant Narcís (una vegada més el fonedor deixa constància de les seves arrels gironines) i per una creu de calvari formada per tesselles decorades amb llunes i estrelles. La seva inscripció, "SANCTE MARIA DEL TVRA PATRONA OLOTICA ORA PRO-NOBIS / PAGADA POR LA COMPAÑIA DE AFICIONADOS Y DEVOTOS OLATINES / PRODVCTO DE ALGVNAS PIAS REPRESENTACIONES EN MDCCCXX", recorda els orígens del teatre olotí. Una companyia amateur creada a principis del segle XIX, que destinava els seus beneficis a la construcció dels campanars del Tura i a la compra d'ornaments per al santuari, va ser l'artífex de la seva adquisició¹³.

La campana del presbiteri fou fosa l'any 1825 pel fonedor gironí Esteve Puig

(a dalt, a l'esquerra)
Rogle de campanes situat darrere el presbiteri

(a baix, a l'esquerra)
Matraca de 134 cm de diàmetre situada a la sala de campanes

bones festes!

GESTORIA CASTELLS

C. Francesc Xavier de Bolòs, 20
17800 OLOT (Girona)
Telèfon 972 26 01 74
Fax 972 26 75 04
administracio@gestoriacastells.com
www.gestoriacastells.com

La més gran i alhora més jove de les campanes litúrgiques de Sant Esteve és la que hi ha penjada a prop de la finestra est. Aquesta campana ens ajuda a explicar un episodi històric de la ciutat d'Olot. Acabada la Guerra Civil de 1936-1939 s'inicià la reconstrucció del santuari del Tura, que havia quedat molt malparat durant el conflicte bèl·lic. El 1943 es donà una gran empenta a les obres, que va permetre el solemne retorn de la Mare de Déu del Tura al seu santuari durant la Festa Major d'aquell mateix any. Juntament amb la imatge també retornà la campana de tocar a missa que provisionalment s'havia col·locat al campanar de Sant Esteve. Era la campana que es fongué l'any 1920 amb motiu del retorn de la campana *Martina* a Sant Martí del Canigó¹⁴. En el seu lloc es feu una campana nova a la foneria Barberí d'Olot de 94,8 centímetres de diàmetre que fou beneïda el dia 7 de setembre de 1943 pel bisbe de Girona Josep Cartañá¹⁵. Està decorada amb el campanar de Sant Esteve i tres creus, una d'elles amb el llibre obert de l'Evangeli. També, duu una llarga inscripció: "S[ANTIS]S[I]MO SACRAMENTO DICATA AC BENEDICTIONE RITUALI DIE 7 SEP[TE]MBRIS 1943 AB EX[CELLENTISSI]MO R[EVEREN]D[ISSI]MO D[O]CTORE] D[IVINITATIS] JOSEPHO CARTAÑA" (Dedicada al Santíssim Sagrament i beneïda ritualment el dia 7 de setembre de 1943 per l'Excel·lentíssim i Reverendíssim doctor en teologia Josep Cartañá), "SACRATA MUNERE QUO FUNGOR QUOTIDIE EXULTO CHRISTI-FIDELES AD SALUTAREM PARTICIPATIONEM SACRIFICII HUMANA REDEMPTIONIS IN ALMA OLOTEN[SI]" (Per al sagrat deure, al qual serveixo, crido amb alegria a la participació salvífica en el sacrifici de la humana redempció en l'església mare dels olotins), "PAROEC[HIA] ECCLESIA S[ANCTI] STEPHANI CONVOCANDO" (Convocant l'església parroquial de Sant Esteve).

Les campanes del rellotge

El conjunt horari del campanar de Sant Esteve és un dels més excepcionals de Catalunya. Les dues campanes estan col·locades a l'estructura metàl·lica que s'alça al terrat del campanar. La dels quarts, datada al segle XIV, és una peça de 60 centímetres de diàmetre amb el típic perfil medieval allargassat. A la part superior està decorada amb una inscripció en caràcters gòtics: "XPS VINCIT XPS REGNAT XPS IMPERAT" (Crist venç, Crist regna, Crist impera).

La de les hores, coneguda vulgarment com a *campana del Tro* al complir també amb la funció exorcista d'allunyar les tempestes, és la més gran de la comarca de la Garrotxa. Mesura 120 centímetres de diàmetre i fou fosa pel mestre de senys gironí Ramon Rius l'any 1600. Està decorada amb l'escut d'Olot i el de Catalunya a més de les figures de la Mare de Déu, sant Esteve, l'Ecce Homo i la Creu. Aquestes imatges es troben intercalades entre les següents inscripcions: CHRIS[TUS] VI[N]CIT CHRIS[TUS] REGNAT CHRIS[TUS] IMPERAT (Crist venç, Crist regna, Crist impera); SANCTE STEPHANE ORA PRO NOBIS; ANNO 1600; SANCTA MARIA ORA PRO NOBIS; CONSVULES ME FECERUNT (Els cònsols em feren); HOC SIGNO VINCES (Amb aquest senyal venceràs); "ANNO 1600 MA FETA MESTRA RAMON RIVS CAMPANER". La història d'aquesta campana començà el 4 d'octubre de 1598 quan durant un fort temporal el campanar de Sant Esteve es posà a tocar a mal temps. La mala fortuna feu que, mentre la feia sonar, el rellotge de l'església accionés el martell de gravetat per marcar els senyals horaris. El fet de colpejar el bronze en dos punts al mateix temps donà com a resultat el trencament de la campana. Fer-ne una de nova no va ser fàcil ni barat. No fou fins

GRUPO 8x8 SISTEMAS DE SEGURIDAD
"Vigila por Usted"
D.G.S.P. N.º 3039

Delegació Girona Nord
C. Avet, 37 OLOT · 17800 · Tel. 972 26 91 10
c/e: gironanord@seguridad8x8.com · www.seguridad8x8.com

INSTAL·LACIONS GERMANS ASPERÓ SL

Bones festes!

ELECTRICITAT AIGUA GAS CALEFACCIO A.CONDICIONAT

C. Avet, 37 OLOT · Tel. 972 27 22 54 · 609 794 155 · 609 768 192
www.germansaspero.com

(a l'esquerra)

Detall de la campana dels quarts datada al segle XIV

(al mig)

Detall de la campana de les hores amb l'escut d'Olot fosa per Ramon Rius l'any 1600

(a la dreta)

Campana del segle XIV procedent del palau arquebisbal de Narbona

“...quatre segles més tard, a Olot encara podem escoltar el seu so cada hora”

al 6 de gener de 1600 que els cònsols de la Universitat designaren quatre comissionats per gestionar-ne la fabricació. Aquests contractaren el 17 de gener Ramon Rius per tal que fes una campana de 35 quintars de pes (uns 1.400 kg) que dugués les armes de la vila, és a dir, l'escut d'Olot. Després havia d'assentar-la al campanar. Els comissionats es comprometien a pagar-li 33 lliures barceloneses i a subministrar-li a peu d'obra el metall necessari, a més de facilitar-li un ajudant per fer el clot, el motlle i la fosa de la campana, i proporcionar-li eines per col·locar-la al seu lloc. Per fer la nova campana es reutilitzà el bronze de la campana trencada, però com que es volia que fos de dimensions més grans calgué adquirir 10 quintars més de coure. Per assegurar que fos de la màxima qualitat, s'envià el mestre Rius, pagant-li el cost del viatge i la cavalcadura, a triar personalment el metall. La compra es feu a Barcelona pel preu de 190 ll. bar., quantitat que pagà la Universitat d'Olot amb diners recaptats amb el cabeçatge o impost de la carn. El 10 d'abril el coure ja havia arribat a Olot i el motlle estava a punt per iniciar la fosa. Tot i que calgueren almenys dos intents per fondre-la correctament, a principis del mes de maig de 1600 la campana ja era dalt del cloquer. Seguint la consuetud de l'època el mestre campaner donà un any i un dia de garantia. Si la campana es trencava o perdia el seu so durant aquest període, l'hauria de tornar a fer assumint tots els costos. Això no fou necessari ja que, quatre segles més tard, a Olot encara podem escoltar el seu so cada hora¹⁶.

La matraca i el rogle de campanes

A part de les campanes litúrgiques i horàries, l'església de Sant Esteve també té dos altres instruments sonors d'un gran valor patrimonial. El primer és una matraca ubicada a la sala de campanes. L'instrument consisteix en una roda de 154 centímetres de diàmetre per 38 d'amplada amb 12 martells agrupats de tres en tres a cadascun dels quatre compartiments que conformen els taulons de l'aspa.

La matraca s'utilitzava durant la litúrgia de la Setmana Santa a partir del *Gloria* de Dijous Sant, moment en el qual es deixaven de tocar les campanes fins al *Gloria* de la Vetlla de Pasqua. Durant aquest breu període de temps, la convocatòria dels fidels es feia a través d'aquest instrument popularment conegut com a "tenebres". A la Garrotxa i altres indrets, aquesta tradició va derivar en l'anomenat "matar jueus". El so de les matraques anava acompanyat per un gran terrabastall produït amb carraus, maces i bastons que la gent colpejava contra el terra.

El segon instrument és un rogle de campanes situat a la paret de l'absis, darrere el presbiteri, que s'utilitzava durant el *Gloria* o el *Sanctus* de les grans celebracions litúrgiques (Dijous Sant, Pasqua, Nadal, festa del patró Sant Esteve, etc).

Es tracta d'una roda de 109 centímetres de diàmetre amb una estructura de sis radis que a la part exterior té muntades 22 campanes de diferents dimensions (dues han desaparegut). La més petita mesura 8,5 centímetres de diàmetre i la més gran 13,7. Tres d'elles estan decorades amb la inscripció "AVE MARIA" i una creu.

saurina

MOBILIARI COMERCIAL

www.saurina.com

NOTES

- 1 PAGÈS I PONS, Joan (1986): *L'església de Sant Esteve d'Olot (Notes històriques)*. Olot: Alzamora Artgràfica S.A. pp. 33-36
- 2 ADG: *Visites pastorals*, 1432, P-19, f. 61-62 (Citat a PAGÈS, 1986, p. 47)
- 3 PUIGVERT I GURT, Xavier (2010): *Els segles XVI i XVII*. Olot: Edicions Municipals ("Quaderns d'Història d'Olot", núm. 4), p. 48
- 4 ACGAX: Fons Ajuntament d'Olot, Obreria de Sant Esteve. Llibre de l'Obra de Sant Esteve d'Olot 1613-1690 / 1770-1771. (Ref. 1565v). f. 102-111, 191-197.
- 5 ACGAX: Fons Ajuntament d'Olot, Obreria de Sant Esteve. Llibre de l'Obra de Sant Esteve d'Olot 1613-1690 / 1770-1771. (Ref. 1565v). f. 36-44, 186
- 6 ACGAX: Fons Ajuntament d'Olot, Obreria de Sant Esteve. Memòries de l'Obra de Sant Esteve 1770-1853 (Ref. 1568v). f. 23
- 7 PUIG I REXACH, Miquel (2002): *El segle XVIII*. Olot: Edicions Municipals ("Quaderns d'Història d'Olot", núm. 5). pp. 56-57; CASACUBERTA i ROCAROLS, Margarida; SALA I PLANA, Joan (1997): *Cultura i ciutat, segles XVIII-XX*. Olot: Edicions Municipals ("Quaderns d'Història d'Olot", núm. 10), pp. 20-23
- 8 DANÉS I TORRAS, Joaquim (1977): *Història d'Olot XIII, Els edificis religiosos*; Olot: Edicions Municipals ("Pairal", núm. 36). p. 2293
- 9 GRABOLOSA, Ramon (1971): *Carlins i Liberals, la darrera guerra carlina a Catalunya*. Barcelona: Editorial Aedos ("Biblioteca biogràfica catalana", núm. 49). pp. 183-185, 241-243
- 10 ADG: *Cuestionario de los hechos ocurridos en las parroquias y arciprestazgos de la diócesis de Gerona con motivo del movimiento nacional de 18 de julio de 1936*. Olot, 10 d'octubre de 1939, cap. III, p. 15
- 11 DANÉS I LLONGARRIU, Josep M. (1965): *L'església de la Mare de Déu del Tura d'Olot*. Olot: Impremta Bonet. p. 61
- 12 PALLAS MARIANI, Xavier, FUMANAL PAGÈS, Miquel Àngel (2015): "Unes campanes medievals franceses a Olot", a *Annals del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca 2015*. Olot: Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca. p. 32-40
- 13 PALUZIE I CANTALUZELLA, Esteve (1860): *Olot, su comarca, sus extinguidos volcanes, su historia civil, religiosa y local*. Barcelona: Establecimiento tipográfico de J. Jepús. p. 171
- 14 PALLAS, FUMANAL, op.cit. p.24-31
- 15 ARRIBA ESPAÑA, Portavoz de FET y de las JONS, núm. 234, any V, Olot: 28 d'agost de 1943, p.5; núm. 235, any V, Olot: 7 de setembre de 1943, p. 2, 8 i 10.
- 16 ACGAX: Municipals, Olot, Llibre d'actes del Consell 1597-1602, f. 171v, 176v, 202v, 205v, 232v.
ACGAX: Notarials, Olot, Joan Ferrer, *Decimum octavum manuale* 1600, f. 47v-50r

1481

Es vengueren seixanta-sis lliures de coure sobrants de la fosa d'una campana nova.

DANÉS I TORRAS, Joaquim (1977): *Història d'Olot XIII, Els edificis religiosos*. Olot: Edicions Municipals ("Pairal", núm. 36). pp. 2276-2277

1483

Hi ha constància que al campanar hi havia almenys 4 campanes i que aquestes estaven sostingudes en unes bigues: *doblasen las bigas del cluquer a on rodan los senys el las asquetas*.

DANÉS, op. cit. p. 2277

1557

El mestre de senys Joan Boer fonqué la campana major ajudat per l'otlotí Joan Calsa.

PUIGVERT I GURT, Xavier (2010): *Els segles XVI i XVII*. Olot: Edicions Municipals ("Quaderns d'Història d'Olot", núm. 4). p. 59

1591

Segons l'inventari de la visita pastoral del bisbe Jaume Cassador a Sant Esteve hi havia: *tres campanas ab las squellas*.

ADG: *Visites pastorals*, 1591, P-72, f. 55v

1598

El dia 8 de setembre, els obrers de Sant Esteve contractaren Esteve Calsa i el seu fill Miquel per tal que tornessin a fabricar la campana major que s'havia trencat durant el mes d'agost. Per la feina de fer-la i assentar-la al campanar els pagaren 30 lliures barceloneses i els proporcionaren un bracer durant 10 jornals, argila, teules, carbó i una soga per pujar-la al campanar.

ACGAX, Notarials, Olot, Jaume B. Bassols, *Manuale octavum* 1598, f. 321r-322r

Actes electorals del PSC a la Garrotxa

Dissabte 16 de desembre

- A les 5 de la tarda, al local de l'Associació de Veïns de Sant Roc.
- A les 7 de la tarda, a la sala d'actes de Dinàmig (IMPC).

Parlaran:

- Albert Bramon, primer secretari de l'Agrupació de la Garrotxa.
- Montse Surroca, segona de llista del PSC de la província de Girona.
- Rafel Bruguera, cap de llista del PSC de la província de Girona.

CAMPANES DESAPAREGUDES DE SANT ESTEVE D'OLOT

1598

El 4 d'octubre es trencà la campana de les hores, també coneguda com a *campana del Tro*, per culpa de tocar a mal temps i els senyals horaris al mateix moment. El gironí Ramon Rius la fongué de nou l'any 1600.

ACGAX, Notarials, Olot, Joan Ferrer, *Decimumoctavum manuale* 1600, f. 47v-50r

1600

El dia 25 de maig es contractà Esteve Calsa per tornar a fer la campana major que s'havia trencat de nou. El contracte especifica que havia de pesar entre 21 i 22 quintars i que havia de ser fabricada i pujada al campanar en els següents 10 dies. Els obrers es comprometeren a pagar 28 lliures barceloneses al cap de 8 dies d'haver fet la campana. Especificaren, però, que se li restaria d'aquestes 28 lliures el coure sobrer que el fonedor es quedaria. També, es comprometeren a proporcionar-li el coure necessari, així com llenya, cordes i fusta i a assumir el cost del jou.

ACGAX, Municipals, Olot, Llibre d'actes del Consell 1597-1602, f. 210v-211r

1623

El dia 18 d'abril Montserrat Ventós, sagristà de Sant Esteve, beneí la campana major. Consegüentment, hem d'entendre que s'havia trencat la campana de 1600 i fou necessari tornar-la a fondre.

EL DEBER (1906); *Notas Históricas de Olot*; Biblioteca de El Deber, Tomo II; Olot: Impremta y Libreria de Juan Bonet. p. 97

ADG: *Lletres episcopals*, 1623, U-228, f. 146v

1645

El dia 11 de maig es beneí la campana xica fosa per Esteve Calsa, el qual va cobrar 22 lliures pel treball. Aquell mateix dia es va fer una col·lecta per ajudar a pagar-ne el cost, amb la qual s'aconseguien 5ll 16s 4d.

ACGAX: Fons Ajuntament d'Olot, Obreria de Sant Esteve. Llibre de l'Obra de Sant Esteve d'Olot 1613-1690 / 1770-1771 (Reg. 1565v). f. 188r-189r

1654

El dia 20 d'abril es beneí la campana grossa apadrinada pel domer de Sant Esteve i Marianna Ferrussola i Parrineta. El dia 27 d'abril fou pujada al campanar i el 29 es començà a fer-la sonar.

ACGAX Fons Ajuntament d'Olot, Obreria de Sant Esteve. Llibre de l'Obra de Sant Esteve d'Olot 1613-1690 / 1770-1771 (Reg. 1565v). f. 14

(a l'esquerra) Campana fosa pel gironí Esteve Puig l'any 1820

(a baix) Campana fosa per Esteve Barberí d'Olot l'any 1883

Taller BOXCAR

Reparació i venda de vehicles d'ocasió

Taller BOXCAR

www.boxcar.cat · Tel. 972 26 55 19

Campana fosa a la foneria Barberí d'Olot l'any 1943

1679

El 16 d'agost el courer de Vic Salvi Bosch començà a fer la campana mitjana. La peça, de 19 quintars de pes, fou buidada el dia 28. Costà 35 lliures barceloneses. La benedicció tingué lloc el dia 2 de setembre, essent padrins Franch Renart, ciutadà honorat de Barcelona i lloctinent del veguer, i Marianna Alzina Cols. El dia 5 de setembre fou pujada al campanar i l'endemà es començà a tocar.

ACGAX: Fons Ajuntament d'Olot, Obreria de Sant Esteve. Llibre de l'Obra de Sant Esteve d'Olot 1613-1690 / 1770-1771 (Reg. 1565v). f. 14

1685

Durant el mes de maig es trencà la campana feta per Salvi Bosch l'any 1679. El 7 de juny, els fonedors aragonesos Simón de les Corrales i Pedro de Fomperoza la tornaren a fer mantenint el mateix pes que la trencada per valor de 16 dobles i mig d'or. Fou beneïda durant el matí del dissabte de cinquagesma i pujada al campanar entre les 4 i les 5 de la tarda. La llicència de benedicció fou concedida el dia 5 de juny i costà 1 lliura i 5 sous.

ACGAX Fons Ajuntament d'Olot, Obreria de Sant Esteve. Llibre de l'Obra de Sant Esteve d'Olot 1613-1690 / 1770-1771 (Reg. 1565v). f. 47v-48r

ADG: *Lletres episcopals*, 1685, U-268, f. 51

1691

Fins la Guerra Civil de 1936-1939 a la finestra oest de la sala de campanes hi havia una campana amb la inscripció: "MIQUEL, SIMON Y JOAN CORRAL ME FEREN 1691". Era la segona més gran del campanar.

DANÉS, *op. cit.* p. 2293

1727

Segons l'inventari de la visita pastoral del bisbe Pere Copons a Sant Esteve hi havia: *Dos campanas grans y dos xicas y Relotge ab las suas de Quarts u horas (...) Dins els calaixos de la sagristia: Sinch campanetas de Bronze.*

ADG: *Visites pastorals*, 1727-1728, P-116, f. 10v-11v

1777

El 20 de febrer es beneí la campana de tocar a missa i es col·locà en un campanar d'espardanya construït damunt el creuer, a la paret on hi havia el retaule de les Ànimes. La campana, que pesava 8 quintars, 1 arrova i 15 lliures, costà 158 lliures barceloneses. Fou apadrinada per Francesc Camps Vilar i Teresa Conchs Ferrer, que li posaren de nom *Teresa, Bàrbara i Valentina*.

ACGAX: Memòries de l'Obra de Sant Esteve 1770-1853 (Reg. 1568v). p. 12

1792

Fins la Guerra Civil de 1936-1939 a la finestra sud de la sala de campanes hi havia una campana amb la data 1792.

DANÉS, *op. cit.* p. 2293

1828

El 15 d'abril es pagà 1 lliura, 17 sous i 6 diners a Esteve Barberí per la campaneta gran de tocar als combregars.

ACGAX: Fons Església de Sant Esteve. Llibre d'Obra de Sant Esteve 1818-1829 (Reg. 1569v). f. 61

1851

Rafel Barberí, courer d'Olot, va fondre la campana major de 35 quintars de pes. Fou beneïda el dia 15 de juny per Josep Fàbrega, prevere ecònom de la Doma, sota la invocació dels patrons de l'església parroquial: sant Esteve, santa Sabina i sant Valentí. Els padrins foren Francesc Vayreda i Rita Pararols. Aquesta campana fou destruïda durant la Guerra Civil de 1936-1939.

EL DEBER (1906); *Notas Históricas de Olot*; Biblioteca de El Deber, Tomo II; Olot: Imprenta y Librería de Juan Bonet. p. 55

Bones festes!

FONTFREIDA

P I N T U R E S

Oficines i magatzem: Antoni Gaudí, 23 tel. 972 26 29 26
 Botiga: Sant Esteve, 29 tel. 972 26 15 09
 Botiga Belles Arts: Sant Esteve, 26 tel. 972 26 02 88

fontfreda@fontfredapintures.cat